

Smitteforebyggende adfærd blandt færdigvaccinerede og ikke-færdigvaccinerede

HOPE-projektet (www.hope-project.dk)

Louise Halberg Nielsen & Michael Bang Petersen

17. november 2021

SCHOOL OF BUSINESS AND SOCIAL SCIENCES
AARHUS UNIVERSITET

I dette notat undersøger vi først og fremmest opmærksomheden på smitteforebyggende adfærd blandt færdigvaccinerede og ikke-færdigvaccinerede i oktober 2021. Sekundært undersøger vi vaccinetilslutningen opdelt på tre demografiske karakteristika (alder, køn og uddannelse). Analysen består således af to dele:

1. Smitteforebyggende adfærd blandt færdigvaccinerede og ikke-færdigvaccinerede (figur 1-3 og tabel 1).
2. Vaccinetilslutning opdelt på alder, køn og uddannelse (figur 4-6).

Vedrørende smitteforebyggende adfærd er de centrale konklusioner følgende:

1. Der observeres en betydelig forskel i færdigvaccinerede og ikke-færdigvaccineredes opmærksom på at holde afstand, hvor færdigvaccinerede er mere opmærksomme på at holde afstand end ikke-færdigvaccinerede. Denne forskel er statistisk signifikant (se figur 1 samt tabel 1).
2. Der observeres en tilsvarende forskel i færdigvaccinerede og ikke-færdigvaccineredes opmærksomhed på hygiejne, hvor færdigvaccinerede er mest opmærksomme på hygiejne. Forskellen på opmærksomheden på hygiejne er statistisk signifikant (se figur 2 samt tabel 1).
3. Der observeres en marginal forskel i antal smitterelevante kontakter af henholdsvis færdigvaccinerede og ikke-færdigvaccinerede. Forskellen er dog ikke statistisk signifikant. De adspurgte har i gennemsnit ca. 12 smitterelevante kontakter dagligt (se figur 3).
4. Når der i analysen af smitteforebyggende adfærd kontrolleres for demografiske karakteristika (alder, uddannelse og køn) består hovedparten af adfærdsforskellene mellem færdigvaccinerede og ikke-færdigvaccinerede. Det betyder, at adfærdsforskellene ikke alene kan tilskrives disse demografiske karakteristikas betydning. Det er dog relevant at bemærke, at særligt alder forklare noget af den ukontrollerede forskel mellem færdigvaccinerede og ikke-færdigvaccineredes smitteforebyggende adfærd.

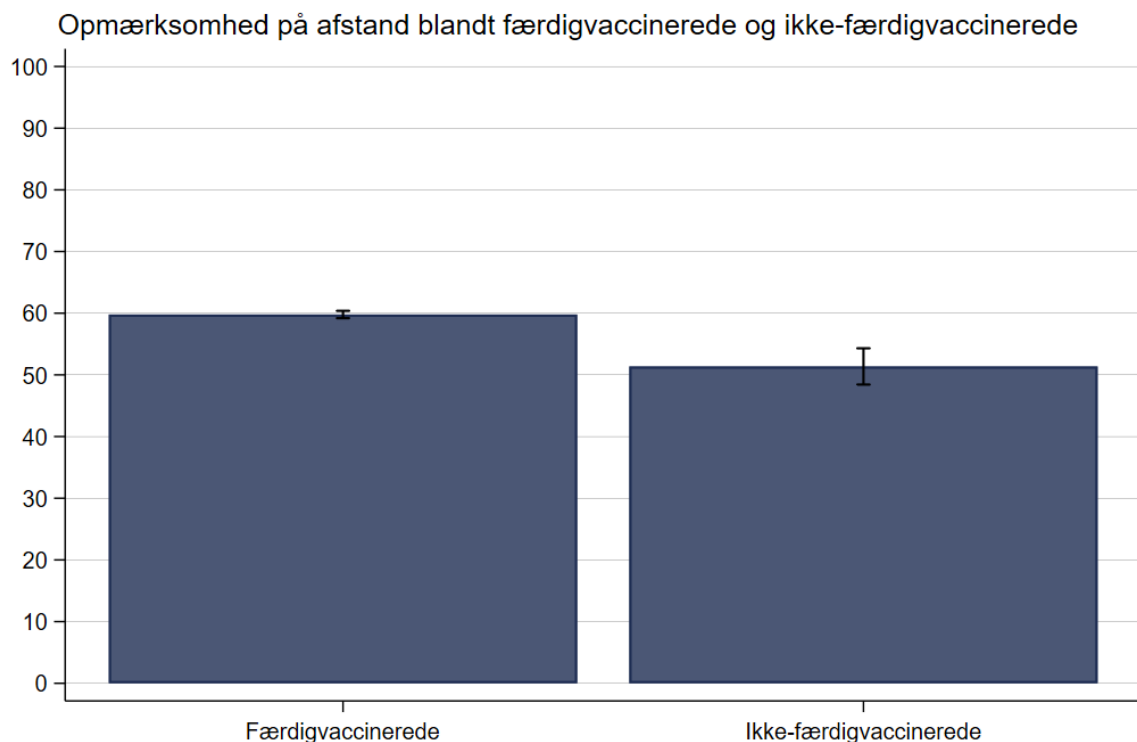
Vedrørende vaccinetilslutning er de centrale konklusioner følgende:

1. Vaccinationstilslutningen opdelt på alderskategorier viser, at den største tilslutning til vaccinen findes blandt de ældste, og omvendt er den laveste tilslutning blandt de yngste. Mens over 90% af borgere over 50 år er færdigvaccineret, er andelen af

færdigvaccinerede i den yngste gruppe fra 18-29 år 76% (se figur 4). Der er ikke signifikant forskel på vaccinetilslutningen mellem mænd og kvinder (se figur 5). Der er heller ikke signifikant forskel på vaccinetilslutningen mellem uddannelsesgrupper (se figur 6).

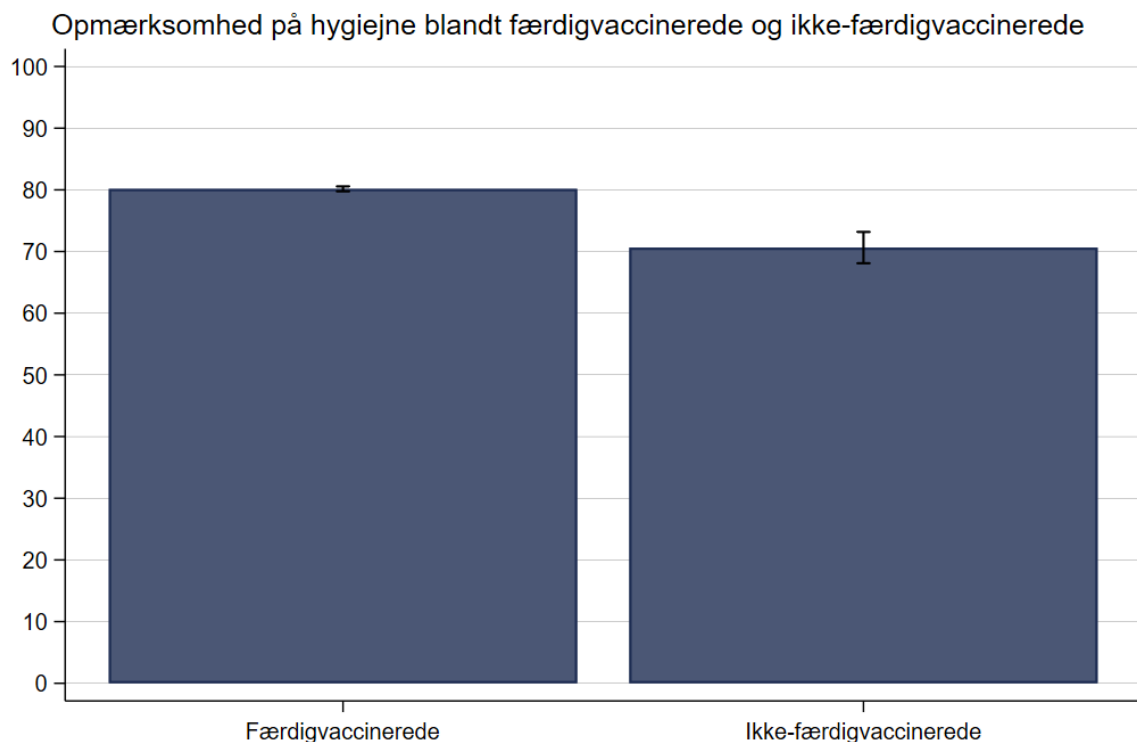
Analyserne bygger på spørgeskemaundersøgelser blandt et udsnit af danskerne (ca. 500 unikke deltagere pr. dag), som Kantar Gallup har indsamlet for HOPE-projektet. Stikprøven er udtrukket via CPR-registret og deltagerne er kontaktet via deres E-boks. Svarprocenten er ca. 25 procent. I forbindelse med analyserne vejer vi desuden data ud fra populationsfordelingerne på køn, alder, uddannelse, region, partivalg ved seneste folketingsvalg samt hvorvidt man er delvist vaccineret, færdigvaccineret eller ikke-vaccineret, så det på ugebasis bliver fuldt repræsentativt for den voksne danske befolkning på disse parametre. I analyserne indgår interviews med mere end 16.000 danskere i perioden 1. oktober 2021 til 31. oktober 2021. Dataindsamlingen er finansieret af Carlsbergfondet.

Figur 1. Opmærksomhed på afstand blandt færdigvaccinerede og-ikke færdigvaccinerede

N = 17.211. Figuren viser graden af opmærksomhed på afstand blandt færdigvaccinerede og ikke-færdigvaccinerede. Ikke-færdigvaccinerede scorer i gennemsnit 51 i opmærksomhed på afstand, mens færdigvaccinerede i gennemsnit scorer 60 på skalaen fra 0 til 100. Forskellen er statistisk signifikant. Opmærksomhed på afstand operationaliseres som gennemsnittet af valide svar på 5 spørgsmål om opmærksomheden i går. Konkret har respondenterne besvaret følgende spørgsmål på en skala fra 1 "Slet ikke" til 7 "I høj grad": I hvilken grad var du i går opmærksom på, at... 1) Undgå fysisk kontakt, 2) Holde afstand til ældre og kronisk syge, 3) Holde 1-2 meters afstand til andre mennesker, 4) Minimere din færden på steder, hvor mange mennesker typisk færdes, 5) Minimere aktiviteter, hvor du har kontakt til andre. Indekset er skaleret fra 0-100, hvor 100 angiver den højeste grad af opmærksomhed på afstand. De lodrette linjer på søjlerne indikerer 95 % konfidensintervaller. Figuren er baseret på data for oktober 2021.

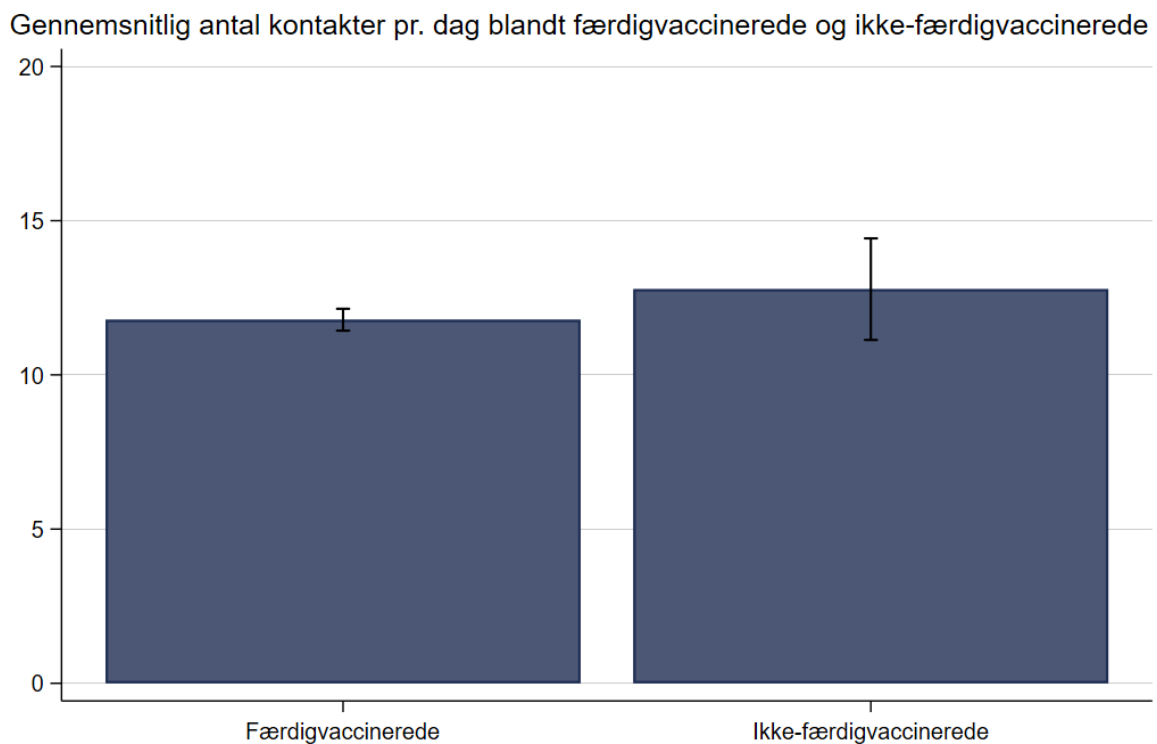
Figur 2. Opmærksomhed på hygiejne blandt færdigvaccinerede og ikke-færdigvaccinerede

N = 17.219. Figuren viser graden af opmærksomhed på hygiejne blandt færdigvaccinerede og ikke-færdigvaccinerede. Ikke-færdigvaccinerede scorer i gennemsnit 71 i opmærksomhed på hygiejne, mens færdigvaccinerede i gennemsnit scorer 80 på skalaen fra 0 til 100.

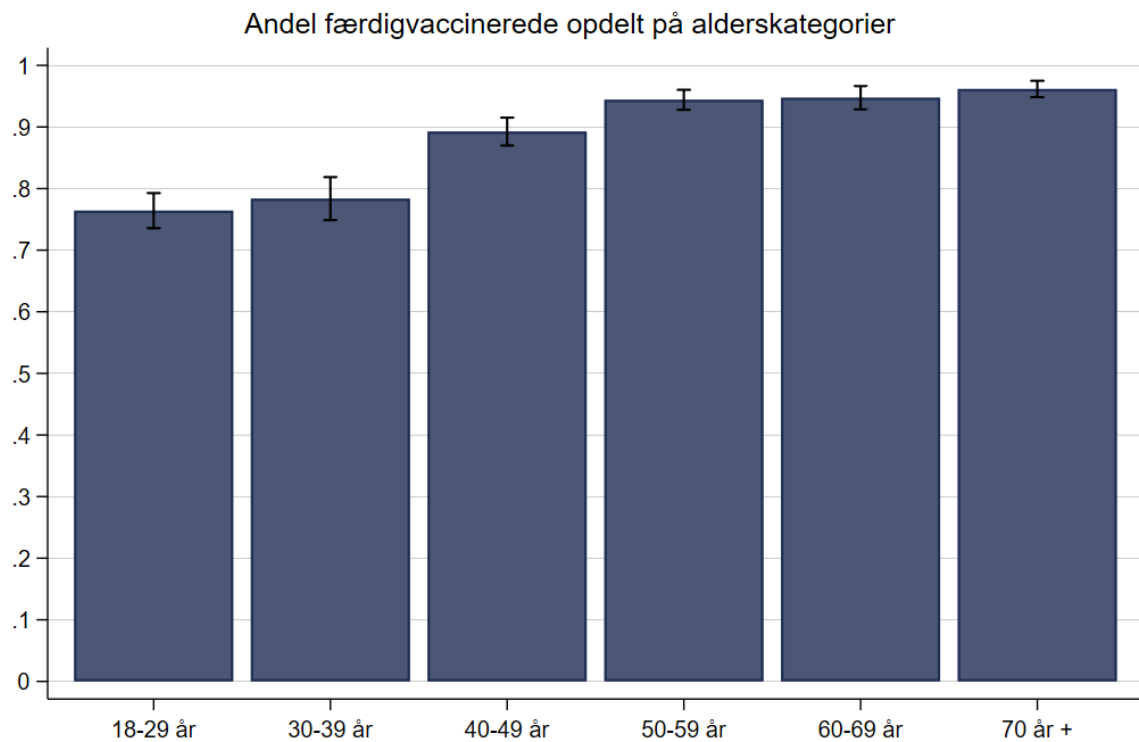
100. Forskellen er statistisk signifikant. Opmærksomhed på hygiejne er operationaliseret som gennemsnittet af valide svar på tre spørgsmål omkring håndhygiejne, rengøring og nysen i ærmet i går. Konkret har respondenterne besvaret følgende spørgsmål på en skala fra 1 "Slet ikke" til 7 "I høj grad": I hvilken grad var du i går opmærksom på, at... 1) Sikre god håndhygiejne ved at vaske dine hænder tit eller bruge håndsprit, 2) Sikre hyppig og grundig rengøring, 3) Hoste eller nyse i dit ærme. Indekset er skaleret fra 0-100, hvor 100 angiver den højeste grad af opmærksomhed på hygiejne. De lodrette linjer på søjlerne indikerer 95 % konfidensintervaller. Figuren er baseret på data for oktober 2021.

Figur 3. Gennemsnitligt antal kontakter pr. dag blandt færdigvaccinerede og ikke-færdigvaccinerede

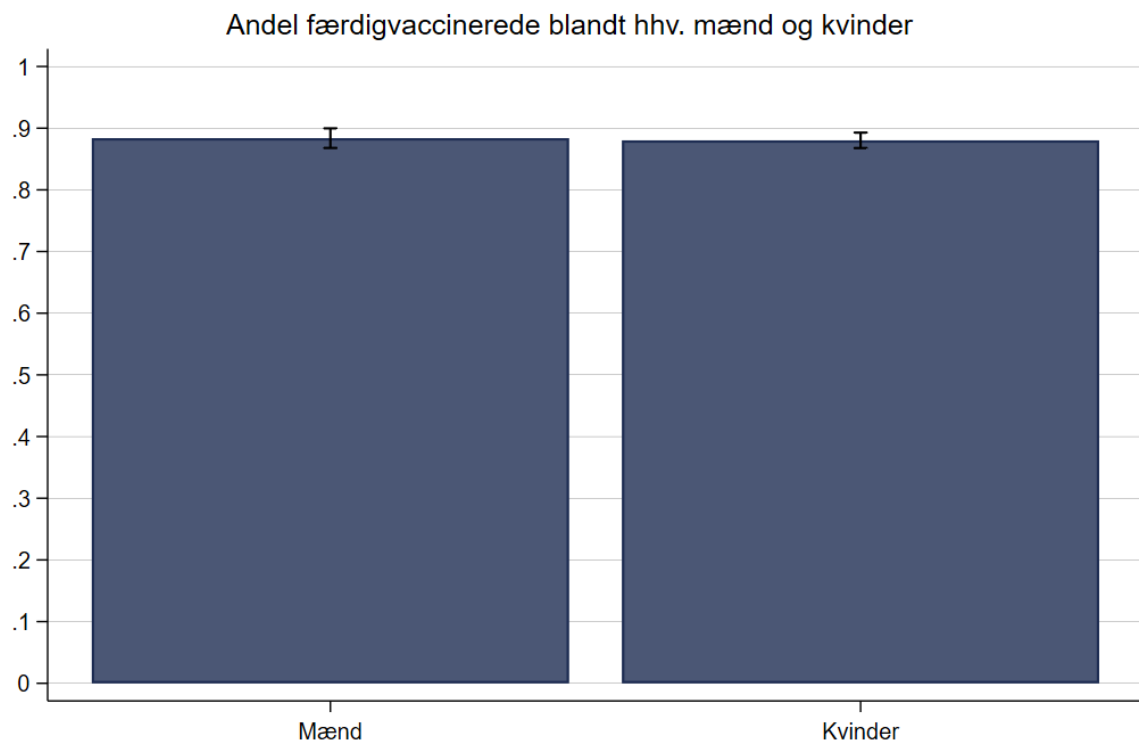
N = 16.311. Figuren viser gennemsnitligt antal kontakter pr. dag for hhv. færdigvaccinerede og ikke-færdigvaccinerede. Ikke-færdigvaccinerede har gennemsnitligt 13 kontakter dagligt, mens færdigvaccinerede gennemsnitligt har 12 kontakter dagligt. Forskellen er ikke statistisk signifikant. Antallet af smitterelevante kontakter måles som summen af valide svar omkring kontaktantallet inden for seneste 24 timer ift. familie uden for hustanden, venner og bekendte, kollegaer samt fremmede. De lodrette linjer på søjlerne indikerer 95 % konfidensintervaller. Figuren er baseret på data for oktober 2021.

Figur 4. Andel færdigvaccinerede opdelt på alderskategorier

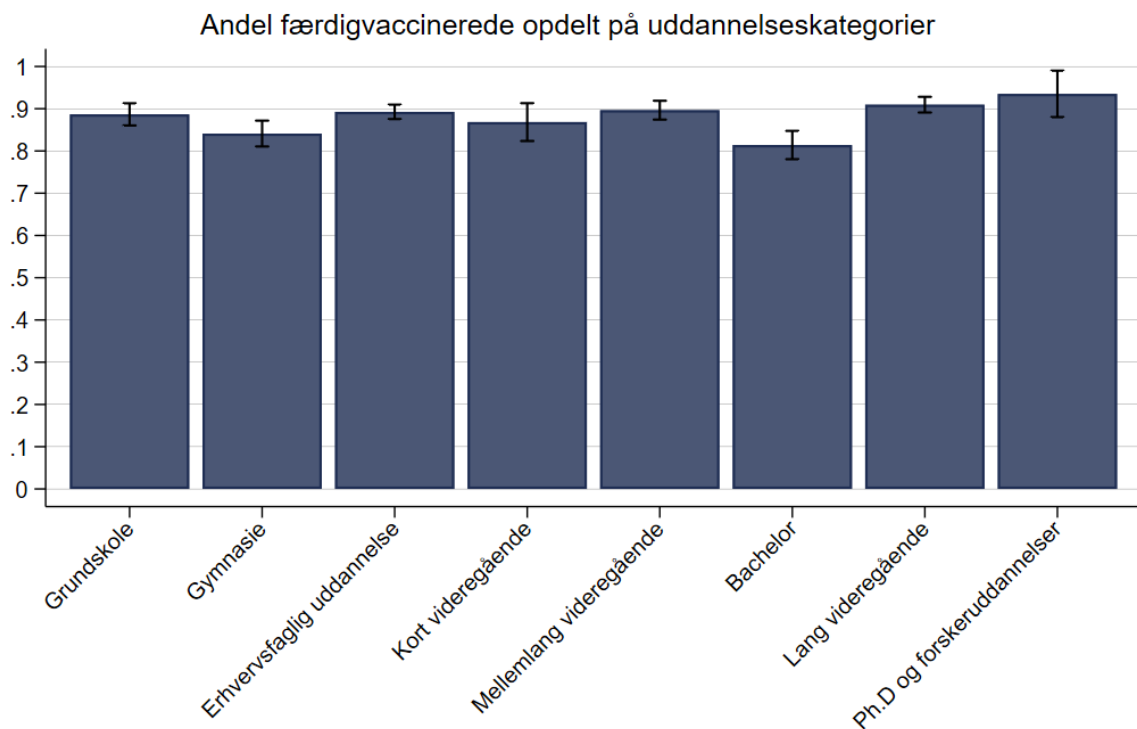
N = 16.311. Figuren viser andelen, der er færdigvaccinerede, inden for hver alderskategori. De lodrette linjer på søjlerne indikerer 95 % konfidensintervaller. Figuren er baseret på data for oktober 2021.

Figur 5. Andel færdigvaccinerede opdelt på køn

N = 16.311. Figuren viser andelen, der er færdigvaccinerede, opdelt på køn. De lodrette linjer på søjlerne indikerer 95 % konfidensintervaller. Figuren er baseret på data for oktober 2021.

Figur 6. Andel færdigvaccinerede opdelt på uddannelseskategorier

$N = 16.311$. Figuren viser andelen, der er færdigvaccinerede, opdelt på uddannelseskategorier. Uddannelse er målt ved svar på spørgsmålet "Hvad er din højest gennemførte uddannelse?". De lodrette linjer på søjlerne indikerer 95 % konfidensintervaller. Figuren er baseret på data for oktober 2021.

Tabel 1. Forskellen på smitteforebyggende adfærd af færdigvaccinerede og ikke-færdigvaccinerede kontrolleret for køn, alder og uddannelse

	Opmærksomhed på afstand		Opmærksomhed på hygiejne	
Forskel på færdigvaccinerede og ikke-færdigvaccinerede	8,4*** (1,53)	4,2** (1,51)	9,5*** (1,31)	6,2*** (1,24)
Køn				
Kvinder		3,1*** (0,62)		6,7*** (0,45)
Alder				
		3,2*** (0,18)		2,6*** (0,14)
Uddannelse				
Mellemlang		-7,86*** (0,93)		-3,0*** (0,68)
Lang		-12,6*** (1,01)		-4,85*** (0,75)
Konstant	51,4 (1,5)	49,0 (1,9)	70,6 (1,3)	63,6 (1,6)
n	16.297	16.297	16.305	16.305

*Note: * $p < 0.05$, ** $p < 0.01$, *** $p < 0.001$. Robuste standardfejl i parentes. Tabellen er baseret på data for oktober 2021.*

Opmærksomhed på afstand operationaliseres som gennemsnittet af valide svar på 5 spørgsmål om opmærksomheden i går. Konkret har respondenterne besvaret følgende spørgsmål på en skala fra 1 "Slet ikke" til 7 "I høj grad": I hvilken grad var du i går opmærksom på, at... 1) Undgå fysisk kontakt, 2) Holde afstand til ældre og kronisk syge, 3) Holde 1-2 meters afstand til andre mennesker, 4) Minimere din færden på steder, hvor mange mennesker typisk færdes, 5) Minimere aktiviteter, hvor du har kontakt til andre. Indekset er skaleret fra 0-100, hvor 100 angiver den højeste grad af opmærksomhed på afstand.

Opmærksomhed på hygiejne er operationaliseret som gennemsnittet af valide svar på tre spørgsmål omkring håndhygiejne, rengøring og nysen i ærmet i går. Konkret har respondenterne besvaret følgende spørgsmål på en skala fra 1 "Slet ikke" til 7 "I høj grad": I hvilken grad var du i går opmærksom på, at... 1) Sikre god håndhygiejne ved at vaske dine hænder tit eller bruge håndsprit, 2) Sikre hyppig og grundig rengøring, 3) Hoste eller nyse i dit ærme. Indekset er skaleret fra 0-100, hvor 100 angiver den højeste grad af opmærksomhed på hygiejne. For uddannelse er kort uddannelse referencekategori. For køn er mænd referencekategori. Alder er inddelt i kategorierne 18-29 år, 30-39 år, 40-49 år, 50-59 år, 60-69 år og 70+ år.

Operationaliseringer

Færdigvaccinerede: Vaccinationsstatus operationaliseres ved svar på spørgsmålet ”Er du blevet vaccineret mod COVID-19?”, hvor individer, der har svaret ”Jeg er færdigvaccineret og har modtaget alle nødvendige doser” kategoriseres som færdigvaccinerede, mens individer der har svaret et af følgende svar kategoriseres som ikke færdigvaccinerede: ”Jeg er påbegyndt vaccinationen dvs. modtaget 1 af 2 vaccinedoser”, ”Jeg er blevet tilbudt vaccination, men har endnu ikke modtaget 1. dose”, ”Jeg er blevet tilbudt vaccination, men har valgt ikke at tage imod den”, ”Jeg er endnu ikke blevet tilbudt vaccination, men vil gerne vaccineres”, ”Jeg er endnu ikke blevet tilbudt vaccination, og ønsker ikke at lade mig vaccinere”. Individer, der ikke har svaret på spørgsmålet, indgår ikke i dette notat.

Kontakter: Antallet af smitterelevante kontakter måles som summen af valide svar omkring kontaktantallet inden for seneste 24 timer ift. familie uden for hustanden, venner og bekendte, kollegaer samt fremmede.

Opmærksomhed på hygiejne: Opmærksomhed på hygiejne operationaliseres som gennemsnittet af valide svar på tre spørgsmål omkring håndhygiejne, rengøring og nysen i ærmet i går. Konkret har respondenterne besvaret følgende spørgsmål på en skala fra 1 "Slet ikke" til 7 "I høj grad": I hvilken grad var du i går opmærksom på, at... 1) Sikre god håndhygiejne ved at vaske dine hænder tit eller bruge håndsprit, 2) Sikre hyppig og grundig rengøring, 3) Hoste eller nyse i dit ærme. Indekset er skaleret fra 0-100, hvor 100 angiver den højeste grad af opmærksomhed på hygiejne.

Opmærksomhed på afstand: Opmærksomhed på afstand operationaliseres som gennemsnittet af valide svar på 5 spørgsmål om opmærksomheden i går. Konkret har respondenterne besvaret følgende spørgsmål på en skala fra 1 "Slet ikke" til 7 "I høj grad": I hvilken grad var du i går opmærksom på, at... 1) Undgå fysisk kontakt, 2) Holde afstand til ældre og kronisk syge, 3) Holde 1-2 meters afstand til andre mennesker, 4) Minimere din færden på steder, hvor mange mennesker typisk færdes, 5) Minimere aktiviteter, hvor du har kontakt til andre. Indekset er skaleret fra 0-100, hvor 100 angiver den højeste grad af opmærksomhed på afstand.

Køn: Køn er målt ved spørgsmålet ”Er du?” med svarkategorierne ”Mand” og ”Kvinde”.

Alder: Alder er målt ved spørgsmålet ”Hvad er din alder?”. Svar er inddelt i kategorierne 18-29 år, 30-39 år, 40-49 år, 50-59 år, 60-69 år og 70+ år.

Uddannelse: Uddannelse er målt ved spørgsmålet ” Hvad er din højest gennemførte uddannelse?” med svarkategorierne ”Grundskole ((folkeskole, privatskole, efterskole)”, ”Gymnasie (STX, HF, HHX , HTX og lign.)”, ”Erhvervsfaglig uddannelse (fx tømrer, frisør eller kontorassistent)”, ”Korte videregående (fx laborant eller datamatiker)”, ”Mellemlang videregående (fx teknikum ingeniør eller lærer)”, ”Bachelor (fx 1. del af en lang videregående uddannelse)”, ”Lang videregående (fx gymnasielærer, økonom eller jurist)” og ”Ph.D og forskeruddannelser”.